

3. Moore, M. G. Editorial: Distance education theory. American Journal of Distance Education, Vol. 5 № 2. - New York: McMillan, 1991. - pp. 5.

4. Holmberg, B. Theory and Practice of Distance Education. - London: Routledge, 1989. - pp. 48.

5. Garrison, D. R. & Baynton, M. Beyond independence in distance education. The concept of control. The American Journal of Distance Education, Vol. 1 № 3, 1987. - pp. 11.

6. Овсянников, В. И. Дистанционное образование в России: постановка проблемы и опыт организации: методич. Пособие / В.И. Овсянников. - М.: РИЦ «Альфа» МГОПУ им. М.А. Шолохова, 2010. – 85 с.

Наталія Якименко
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка,
Полтава, Україна

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ ІЗ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА: ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ

У статті виокремлено низку педагогічних проблем, що пов'язані з підготовкою майбутнього фахівця з документознавства та інформаційної діяльності з використанням режиму дистанційної освіти.

Ключові слова: документознавство та інформаційна діяльність, дистанційна освіта, педагогічні проблеми, професійна компетентність, професійні компетенції, дидактичні принципи, стандартизація вищої документознавчої освіти.

В статье выделены педагогические проблемы, связанные с подготовкой будущего специалиста-документоведа с использованием режима дистанционного образования.

Ключевые слова: документоведение и информационная деятельность, дистанционное образование, профессиональная компетентность, педагогические проблемы, профессиональные компетенции, дидактические принципы, стандартизация высшего документоведческого образования.

The article is singled out a number of pedagogical problems related to training future professionals of documentation and informational activity with using of distance education mode.

Key words: documentation and informational activity, distance education, professional competence, pedagogical problems, professional competences, didactic principles, standardization of higher documentation education.

Динаміка змін українського соціуму та політикуму, упровадження Болонської системи освіти спонукає застосовувати поряд із існуючими освітніми формами передачі й набуття знань новітні. Одним із таких сучасних освітніх засобів професійної підготовки фахівця є дистанційне навчання. Його ефективне застосування значною мірою залежить від розв'язання педагогічних проблем у царині підготовленості викладачів, від імплементації відповідних законодавчих норм, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу навчального закладу, від готовності студентів здобувати знання в умовах дистанційної освіти. На цьому акцентує увагу низка нормативних актів, що регламентують діяльність освітньої галузі: Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті, Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», Держана програма «Освіта» (Україна XXI століття), Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні, Положення про дистанційне навчання, Указ Президента «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року». Означені державні документи передбачають запровадження заходів, спрямованих на формування майбутнього покоління професіоналів як носіїв ефективних форм та засобів комунікативної взаємодії з суб'єктами виробничих і технологічних процесів.

Поділяємо думку В. Спрінсяна, що «однією з найважливіших умов поліпшення якості сучасної освіти фахівця документаційного менеджменту є її інформатизація» [3, 15]. Закономірно одним із шляхів інформатизації освіти розглядати використання дистанційної форми навчання, що зумовлює індивідуалізацію процесу професійного становлення фахівця з документознавства та інформаційної діяльності, спонукає до самостійної роботи, формує інформаційну культуру, налаштовує на оволодіння інноваційним інструментарієм для

засвоєння навчального матеріалу, тобто сприяє формуванню ключових фахових компетенцій.

Почасти новітні освітні процеси супроводжують педагогічними проблемами, що пов'язані з недостатністю наукової розробки питання та відсутністю досвіду викладачів-практиків.

Мета публікації – виокремити та акцентувати увагу наукової спільноти на педагогічних проблемах, що виникають при використанні дистанційного навчання у процесі підготовки фахівця із документознавства та інформаційної діяльності.

Аналізуючи відомості інформаційної системи «Конкурс» за 2010-2014 роки прослідковуємо збільшення освітніх установ, що здійснюють підготовку фахівців означеного напрямку. Зростання потоку абітурієнтів, а, отже, й студентів дає підставу стверджувати, що є нагальною потреба розгляду й аналізу педагогічних проблем, що виникають у процесі формування професійної компетентності майбутнього фахівця з документознавства та інформаційної діяльності засобами дистанційної освіти.

Науково-педагогічні засади дистанційного навчання розробляли вітчизняні науковці В. Кухаренко, В. Олійник, В. Рибалко, Н. Сиротенко, П. Стефаненко та інші.

Поняття професійної компетентності та компетенцій у наукових колах розглядається відносно недавно, проте існує чимало публікацій з означеної проблеми. До зазначеного питання зверталися у своїх працях А. Бермус, О. Бобієнко, В. Болотов, В. Бездрабко, Г. Гордієнко, І. Зимня, Г. Малик, Л. Філіпова, А. Хуторський, Ф. Ялалов, В. Савченко.

Особливостями професійної підготовки документознавців цікавилися у своїх наукових та дисертаційних дослідженнях Н. Гайсинюк, С. Кулешов, Н. Кушнарєнко, І. Нілова, Ю. Палєха, І. Петрова, М. Слободяник, Г. Швецова-Водка, І. Крохмаль, В. Варєнко, О. Сивак, А. Соляник, В. Спрінсян.

Водночас, незважаючи на наявність різнопланових і досить масштабних досліджень, сьогодні практично відсутні комплексні наукові роботи, у яких би цілісно й усебічно розглядалися педагогічні

проблеми, що виникають у процесі формування професійної компетентності фахівця із документознавства та інформаційної діяльності засобами дистанційної освіти.

Власний досвід викладацької практики, аналіз напрацювань науковців із окресленого кола проблем дозволяє припустити, що формування професійної компетентності фахівців із документознавства та інформаційної діяльності буде ефективним за таких умов: гармонійного поєднання в процесі навчання очної підготовки, технологій дистанційної освіти та практичної діяльності з фаху; готовності викладачів до розробки навчально-методичного забезпечення дистанційних курсів; використання методів навчання, адаптованих до умов самостійного вивчення із застосуванням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та спрямованих на активізацію пізнавальної діяльності майбутнього фахівця з документознавства та інформаційної діяльності, розвиток їхніх творчих здібностей, формування вмінь знаходити, аналізувати та використовувати нову інформацію для реалізації завдань професійної діяльності.

Суттєвою педагогічною проблемою при підготовці фахівця з документознавства із використанням засобів дистанційної освіти є незавершеність процесу стандартизації вищої документознавчої освіти, зокрема А. Соляник наголошує, що «в умовах ступеневої освіти вітчизняним освітянам необхідно розробити систему галузевих стандартів підготовки документознавця для таких кваліфікаційних рівнів – молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії» [2, 4].

У педагогічній практиці підготовки фахівців у цілому та документознавців, зокрема, нагальним є питання визначення дидактичних особливостей дистанційної форми навчання, оскільки прогрес інформатизації випереджає розробку дидактичних засад упровадження означених технологій в освітній сфері.

Окремо слід наголосити на педагогічній проблемі внутрішньої та зовнішньої мотивації й самоорганізації студента у процесі набуття фахових компетенцій із використанням режиму дистанційної освіти.

Адже таке навчальне середовище надає право самостійного й вільного доступу до навчального матеріалу, що, у свою чергу, включає розв'язання завдань не тільки дидактичних, а й психолого-педагогічних. По суті, ефект визначається тим, наскільки регулярно й свідомо навчається той, хто опановує професію.

На жаль, почасти залишається не розв'язаною педагогічна проблема готовності викладацького складу до роботи у режимі дистанційної освіти: певний архаїзм у поглядах щодо організації навчальної діяльності, відсутність тієї ж таки мотивації, небажання подолати психологічні бар'єри, що виникають при впровадженні інновацій.

Отже, аналізуючи ситуацію, що склалася при підготовці майбутніх документознавців засобами дистанційної освіти, ми намагалися виокремити низку педагогічних проблем. Не претендуючи на вичерпність та всеосяжність характеристики ситуації, що склалася, наголошуємо на кількох очевидних проблемних категоріях: недостатня якість і системність у сфері стандартизації вищої документознавчої освіти; почасти низька внутрішня та зовнішня мотивація студентства та викладачів у процесі набуття та застосування навичок роботи в дистанційному режимі, слабка методико-дидактична база впровадження інноваційних форм навчальної роботи у режимі дистанційної освіти. Тобто виявлені суперечності дають можливість для подальших теоретико-наукових та прикладних дискусій і пошуків.

Література

1. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання: Монографія / О.О.Андрєєв, К.Л.Бугайчук, Н.О. Каліненко та ін. – Харків: «Міськдрук», 2013. – 212 с.
2. Соляник А Стандартизація вищої документознавчої освіти в Україні: стан, проблеми, перспективи / А. Соляник // Актуальні проблеми сучасного документознавства: методологія та практика підготовки фахівців із документознавства та інформаційної діяльності: збірник навчально-методичних і науково-дослідницьких матеріалів Усеукраїнського науково-практичного семінару – Полтава: ПолтНТУ, 2014 – С. 3-8 .

3. Спрінсян В. Інновації в сфері підготовки фахівців із документального менеджменту /В. Спрінсян // Актуальні проблеми сучасного документознавства: методологія та практика підготовки фахівців із документознавства та інформаційної діяльності: збірник навчально-методичних і науково-дослідницьких матеріалів Усеукраїнського науково-практичного семінару – Полтава: ПолтНТУ, 2014 – С. 13-18.

Анастасия Логвина
Регенсбургский университет
Регенсбург, Германия

ИНФОРМАЦИОННАЯ ЭТИКА В СИСТЕМЕ РАЗВИТИЯ НОВЫХ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

Робота посвящена исследованию этической проблематики в сфере новейших информационных технологий в Украине.

В статье обоснована необходимость информационно-правового регулирования процесса использования современных компьютерных технологий в Украине с учетом опыта реализации профессиональных норм информационной этики в западных странах. Кроме того акцентировано внимание на проблеме преодоления цифровой пропасти между Украиной, Европой и странами СНГ, на необходимости перехода к прозрачному обмену информацией.

Ключевые слова: информационные технологии, информационная этика, информационно-правовое регулирование

Робота присвячена дослідженню етичної проблематики у сфері новітніх інформаційних технологій в Україні.

У статті обґрунтована необхідність інформаційно-правового регулювання процесу використання сучасних комп'ютерних технологій в Україні з урахуванням досвіду реалізації професійних норм інформаційної етики в західних країнах. Крім того акцентовано увагу на проблемі подолання цифрової прірви між Україною, Європою та країнами СНД, на необхідності переходу до прозорого обміну інформацією.

Ключові слова: інформаційні технології, інформаційна етика, інформаційно- правове регулювання

The work is devoted to the study of ethical issues in the field of advanced information technologies in Ukraine. In the scientific article the necessity of information and legal regulation of the use of modern computer technologies in Ukraine, taking into account the experience of the implementation of the professional standards of information ethics in Western countries. Also emphasize